

Harmonogram prac nad ustanowieniem Związku ZIT jako IP

22 stycznia 2015 r.

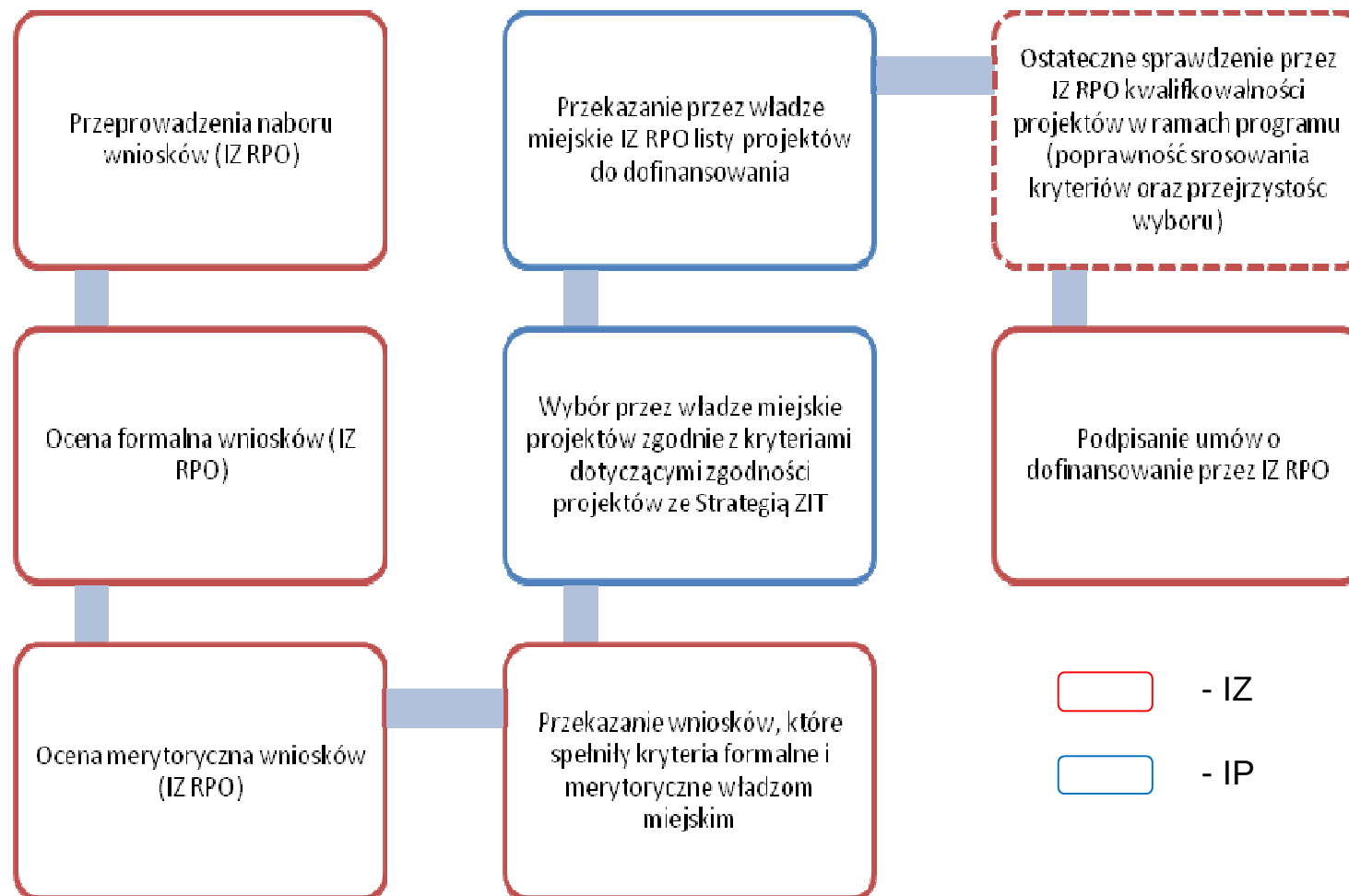
Departament Rozwoju Regionalnego

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Zadania IZ RPO i Związku ZIT jako IP

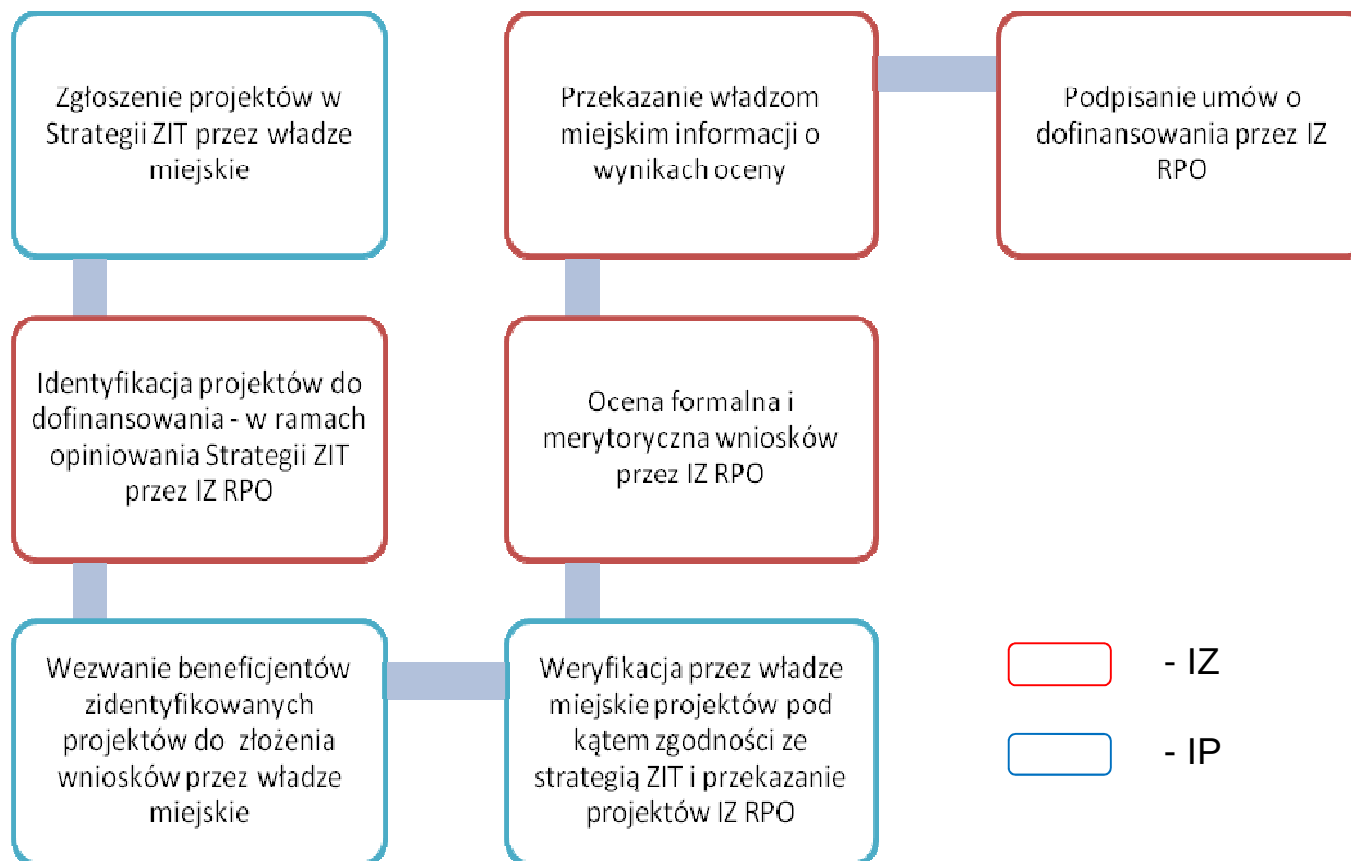
- Związek ZIT współpracuje z IZ RPO przy opracowywaniu harmonogramu konkursów oraz przy przygotowywaniu i opracowywaniu kryteriów wyboru projektów.
- Instytucja Zarządzająca ogłasza nabór projektów, przeprowadza ocenę formalną i merytoryczną złożonych wniosków o dofinansowanie, zatwierdza listę rankingową i podpisuje umowę o dofinansowanie.
- Związek ZIT po ocenie formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie przeprowadzonej przez IZ RPO, dokonuje oceny strategicznej tzn. sprawdza zgodność projektów ze Strategią ZIT oraz przedstawia listę rankingową.

Schemat 1. Powierzenie zadań Związkom ZIT w trybie konkursowym:

Źródło: prezentacja Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

Schemat 2. Powierzenie zadań Związkom ZIT w trybie pozakonkursowym:

Źródło: prezentacja Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

Zadania IZ RPO i Związku ZIT jako IP

- Związek ZIT ogłasza nabór projektów, dokonuje oceny formalnej, merytorycznej, strategicznej złożonych wniosków o dofinansowanie oraz przygotowuje listę rankingową.
- IZ RPO dokonuje sprawdzenia procedury wyboru pod kątem zgodności z RPO i Umową Partnerstwa, zatwierdza listę rankingową i podpisuje umowy o dofinansowanie.

Zagrożenia:

- przedłużenie oceny związane z podwójną oceną wniosków o dofinansowanie przez IP i IZ RPO (w sytuacji zaistnienia rozbieżności IZ RPO może anulować konkurs, co oznacza konieczność powtórzenia konkursu),
- przedłużenie uzyskania desygnacji w związku z dużym zakresem zadań dla Związku ZIT, w tym ze względu na konieczność zatrudnienia personelu z odpowiednim doświadczeniem i przygotowanie niezbędnych procedur (IP musi wykazać zdolność instytucjonalną i merytoryczną), co może wpłynąć na opóźnienia we wdrażaniu RPO,
- procedura odwoławcza będzie po stronie Związku ZIT (konieczność zabezpieczenia przez 5% środków na odwołania po stronie Związku ZIT),
- współodpowiedzialność za wykonanie zobowiązań budżetowych zgodnie z zasadą n+3,
- współodpowiedzialność za ramy wykonania,
- korekta netto na Programie, która w okresie programowania 2014-2020 obejmuje również nieprawidłowości na etapie oceny projektów.

Zadania IZ RPO i Związku ZIT jako IP

- Związek ZIT realizuje wszystkie zadania związane z oceną projektu, również z możliwością podpisywania umów o dofinansowanie.

To rozwiązanie polega na pełnym powierzeniu zadań i wykazuje takie same zagrożenia, jak w przypadku opisanym wcześniej.

Desygnacja

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, desygnacji podlegają:

- instytucja zarządzająca [pełniąca jednocześnie funkcję instytucji certyfikującej],
- instytucja pośrednicząca,
- instytucja wdrażająca,
- krajowy kontroler,
- wspólny sekretariat.

Instytucje podlegające desygnacji w danym programie operacyjnym są wskazywane w opisie funkcji i procedur, którego wzór określa załącznik III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014.

Im więcej zadań zostanie powierzonych Związkowi ZIT, tym więcej odpowiednich procedur będzie wymaganych i tym dłużej będą trwały przygotowania do desygnacji.

Kryteria desygnacji

Instytucje Pośredniczące obowiązują 3 grupy kryteriów desygnacji:

I. Środowisko wewnętrzne

- status jednostki;
- wypracowanie struktury organizacyjnej (regulamin organizacyjny jednostki);
- schemat oraz wyszczególnienie funkcji i zadań pełnionych bezpośrednio przez jednostkę;
- zapewnienie odpowiednich zasobów ludzkich, o odpowiednich umiejętnościach technicznych, na różnych poziomach i na potrzeby różnych funkcji w strukturze organizacyjnej;
- wypracowanie procedur w zakresie sprawozdawczości i monitorowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot;

II. Zarządzanie ryzykiem

- stworzenie procedur zapewniających w razie potrzeby odpowiednich działań w zakresie zarządzania ryzykiem;

III. Zarządzanie i kontrola

- procedury dotyczące wniosków o dofinansowanie, ich oceny;
- procedury kontroli zarządczych;
- procedury na potrzeby systemu elektronicznego gromadzenia danych;
- procedury zapewniające właściwą ścieżkę audytu;
- ścieżka audytu.

Uwarunkowania uzyskania desygnacji

- W związku z powyższym **istnieje prawdopodobieństwo**, iż Instytucja Zarządzająca **nie będzie mogła złożyć deklaracji gotowości do poddania się ocenie** w terminie 3 miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego. Do czasu uzyskania desygnacji IZ **nie będzie mogła składać wniosków o płatność do Komisji Europejskiej**. IZ **będzie mogła** jedynie ogłaszać konkursy, przeprowadzać ocenę wniosków i podpisywać umowy o dofinansowanie oraz wypłacać środki na podstawie wniosków o płatność beneficjentom, jednakże nie będzie uprawniona do wnioskowania o refundację środków z KE.
- Dlatego też planuje się dokonać wyjaśnień i ustaleń z Instytucją Audytową, czy ewentualnie istnieje możliwość złożenia deklaracji gotowości poddania się desygnacji przez IZ RPO wraz z planem naprawczym, czy planem działaniem w zakresie Związku ZIT jako IP, wskazującym działania do uzyskania gotowości i przejścia oraz zakończenia z sukcesem desygnacji przez władze miejskie.

Desygnacja

Instytucja Pośrednicząca zobowiązana jest do spełnienia kryteriów desygnacji odpowiednich do zakresu powierzonych im zadań.

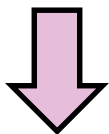
Zarówno IZ, jak i IP deklarują ustanowienie systemu zarządzania i kontroli w ramach programu operacyjnego i gotowość do poddania się ocenie dotyczącej spełnienia kryteriów desygnacji **nie później niż w terminie 3 miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego przez Komisję Europejską.**

Instytucja Pośrednicząca deklaruje swoją gotowość do poddania się ocenie do Instytucji Zarządzającej. Instytucja Zarządzająca przedkłada deklarację gotowości do poddania się ocenie do Instytucji Audytowej **jednocześnie** w zakresie IZ, jak i wszystkich innych podmiotów zaangażowanych w realizację programu operacyjnego.

Związek ZIT będzie zobligowany do wykazania odpowiedniego przygotowania instytucjonalnego, jak też przedstawienia procedury w zakresie systemu zarządzania i kontroli.

Forma instytucjonalno-prawna Związku ZIT

MOŻLIWE FORMY PRAWNE ZARZĄDZANIA ZIT

**NA PODSTAWIE
USTAWY O SAMORZADZIE GMINNYM:**

- ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY
- POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE
- STOWARZYSZENIE JST

NA PODSTAWIE USTAWY WDROŻENIOWEJ:

- UMOWA LUB PROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY W CELU WSPÓLNEJ REALIZACJI ZIT ZAWARTE POMIĘDZY JST NA OBSZARZE DZIAŁANIA ZIT

Forma instytucjonalno-prawna Związku ZIT

Dopuszczalnymi formami prawnymi zarządzania ZIT są:

- 1. Związek ZIT** tj. związek międzygminny (art. 64 usg), stowarzyszenie (art. 84), które będą pełniły funkcje Instytucji Pośredniczących;
- 2. Umowa lub porozumienie** o współpracy w celu wspólnej realizacji ZIT (art. 30 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, art. 74 usg), wskazująca reprezentanta – lidera, który będzie pełnił funkcję Instytucji Pośredniczącej.
 - Wybór formy prawnej zarządzania ZIT należy do poszczególnych jst, które będą zarządzały ZIT z tym zastrzeżeniem, że musi to być podmiot zdolny do bycia Instytucją Pośredniczącą ze wszystkimi konsekwencjami z tego faktu wynikającymi.
 - Forma prawna musi mieścić się w granicach obowiązujących norm prawnych zarówno krajowych jak i unijnych.
 - Nie jest wymagane wskazywanie w porozumieniu podstawy prawnej do zawieranych porozumień lub umów.
 - Dokumenty tworzące związek ZIT muszą zawierać w swej treści wystandardyzowane postanowienia.

Podstawa prawna:

Ustawa o samorządzie gminnym:

Art.64.1.W celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne.

2.Uchwały o utworzeniu związku podejmują rady zainteresowanych gmin.

3.Prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku międzygminnym, związane z wykonywaniem zadań przekazanych związkowi, przechodzą na związek z dniem ogłoszenia statutu związku.

4.Obowiązek utworzenia związku może być nałożony tylko w drodze ustawy, która określa zadania związku i tryb zatwierdzenia jego statutu.

5.Do związków międzygminnych stosuje się odpowiednio art. 8 ust. 2-5 i art. 39 ust. 4.

Art.84.1.W celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów, gminy mogą tworzyć stowarzyszenia, w tym również z powiatami i województwami.

2.Organizację, zadania oraz tryb pracy stowarzyszenia określa jego statut.

3.Do stowarzyszeń gmin stosuje się odpowiednio przepisy Prawa o stowarzyszeniach, z tym że dla założenia stowarzyszenia wymaganych jest co najmniej 3 założycieli.

Podstawa prawna:

Ustawa wdrożeniowa:

Art. 30.4. ZIT są zarządzane przez związek ZIT utworzony w formach współpracy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), albo przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie umowy lub porozumienia o współpracy w celu wspólnej realizacji ZIT zawartych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego położonymi na obszarze realizacji ZIT, na zasadach określonych w umowie albo porozumieniu.

Ustawa o samorządzie gminnym:

Art.74.1. Gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych.

2. Gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin, związane z powierzonymi jej zadaniami, a gminy te mają obowiązek udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania.

Rekomendacje w zakresie formy instytucjonalno-prawnej dla Związku ZIT jako IP

Rekomendowaną przez IZ RPO formułą formy instytucjonalno-prawnej dla związku ZIT jako IP jest **Stowarzyszenie**.

Rekomendacje takie przedstawiło MliR, niezależni eksperci ze strony MliR, a także Związki ZIT, które podjęły już współpracę w formie Stowarzyszenia.

Podstawy do rekomendacji formuły Stowarzyszenia dla Związku ZIT:

- art. 74 ustawy o samorządzie gminnym dopuszcza udział powiatów,
- celem nadrzędnym Związku ZIT powinno jest wspólne osiągnięcie celów rozwojowych i rozwiązywanie problemów, zarządzanie środkami a nie ich wydatkowanie pieniędzy,
- formuła Stowarzyszenia umożliwia pozyskiwanie funduszy nie tylko z RPO, ale również z innych źródeł takich jak programy krajowe, program URBACT czy INTERREG ,
- jest to forma współpracy wykazująca największą trwałość, która może zaowocować przedsięwzięciami realizowanymi wspólnie przez jst w perspektywie dalszej niż 2014-2020,
- wpłynie pozytywnie na rozwój przyszłej aglomeracji bydgosko-toruńskiej.

Harmonogram prac nad ustanowieniem Związku ZIT jako IP

- zawiązanie formy prawnej przez Związek ZIT – **styczeń – marzec 2015 r.**
- przekazanie do IZ i MliR zaktualizowanej Strategii ZIT – **marzec 2015 r.**
(strategia ta powinna być już zatwierdzona przez Związek ZIT w nowej formie prawnej)
- zaopiniowanie Strategii ZIT przez IZ oraz MliR – **maksymalnie 60 dni**
- podpisanie Porozumienia dotyczącego ustanowienia Związku ZIT jako IP – po zaopiniowaniu Strategii
- przystąpienie do desygnacji – termin wynikający z zatwierdzenia RPO – 3 miesiące od decyzji KE – tj. **16 marca 2015 r.**

W toku dyskusji na szkoleniu ustalono, że w związku z brakiem Strategii, a także w niektórych województwach legalnej formy prawnej Związku ZIT termin trzymiesięczny jest niewykonalny.

Podsumowując im większa delegacja zadań dla Związku ZIT tym późniejsze przystąpienie do desygnacji, a co za tym idzie późniejsza certyfikacja środków dla RPO WKP.

Zadania Związku ZIT przy realizacji Strategii ZIT

Związek ZIT oprócz zadań związanych z pełnieniem funkcji IP powinien również realizować zadania związane z wdrażaniem założeń Strategii ZIT:

- Przygotowanie Strategii ZIT wraz z listą projektów,
- Monitoring przygotowania projektów do konkursów, wsparcie beneficjentów w tym zakresie (jest to możliwe ze środków krajowej Pomocy Technicznej),
- Monitoring i ewaluacja Strategii, w szczególności w zakresie postępu rzeczowego i finansowego poszczególnych projektów, a następnie monitoring jakościowy realizacji celów Strategii.

Harmonogram prac POliŚ

HARMONOGRAM – PRZYGOTOWANIE DO WDRAŻANIA POliŚ 2014-2020 (zaprezentowany przez MliR):

- **Luty br.** - przygotowanie Szczegółowego Opisu Priorytetów (SzOP),
- **Luty br.** – przygotowanie pierwszych kryteriów wyboru projektów, w szczególności w sektorze transportu,
- **Marzec br.** – I posiedzenie Komitetu Monitorującego POliŚ 2014-2020.

HARMONOGRAM – PRZYGOTOWANIE DO OCENY STRATEGII ZIT (zaprezentowany przez MliR):

- **Koniec stycznia br.** – przekazanie przez MIR wzoru fiszki dla projektów komplementarnych wraz z alokacjami dla poszczególnych ZIT, przekazanie wstępnych warunków dostępu projektów ujętych w strategii ZIT,
- **Do 20 lutego br.** – przekazanie do MIR wypełnionych fiszek dla projektów komplementarnych,
- **Do końca marca br.** – przekazanie do MIR strategii ZIT z uzgodnionymi projektami komplementarnymi.

Harmonogram prac nad dokumentami dotyczącymi polityki terytorialnej

- **Do końca stycznia 2015 r.** – aktualizacja „Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020”,
- **Luty 2015 r.** - zaktualizowanie stanowiska w zakresie wytycznych do oceny Strategii ZIT - przygotowanie zasad oceny Strategii ZIT

Dziękuję za uwagę

*Departament Rozwoju Regionalnego
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego*